

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Hensigten med dette beslutningsforslag, der tager udgangspunkt i tilsvarende ordninger gennemført i Finland og Norge, er at give familier bedre mulighed for at vælge selv at passe deres yngste børn. Familier, der helt eller delvist passer egne børn, skal kunne få et tilskud, som delvist svarer til det tilskud, der ydes til offentlig børnepasning.

Undersøgelser fra Socialforskningsinstituttet viser, at danske småbørnsfamiliers arbejdstid er steget fra gennemsnitlig 75 timer om ugen i 1990-1991 til 78 timer om ugen i 1996. Undersøgelser viser endvidere, at 83 pct. af mødre med småbørn mener, at det ville være ideelt, hvis en eller begge forældre arbejdede på deltid. Forslagsstillerne finder, at forældre med dette forslag får økonomisk mulighed for at vælge deltidsarbejde og dermed mere tid sammen med deres børn.

Forslagsstillerne mener, at børn har et stort behov for at være sammen med forældrene. Samfundets pasningsordninger bør indrettes, så de giver mulighed for, at forældrene kan få mere tid sammen med deres børn.

En væsentlig del af de offentlige tilskud til børnefamilierne gives som tilskud til offentlig dagpasning. Forslagsstillerne finder det paradoksalt, at forældre kan få tilskud til at lade andre passe deres børn, mens de ikke kan få tilskud til at passe egne børn. Kommunerne kan således via den såkaldte fritvalg-ordning give et tilskud på maksimalt 85 pct. af det billigste dagtilbud til privat børnepasning.

Forslagsstillerne mener, at forældre, der vælger helt eller delvist at passe egne børn, skal have økonomisk mulighed herfor. Denne gruppe er hidtil ikke i fornødent omfang blevet tilgodeset.

Personer på arbejdsmarkedet har mulighed for at vælge børnepasningsorlov, men en nedsættelse af satsen fra 80 pct. til 60 pct. af den maksimale dagpenge-sats og et fald i kommunernes anvendelse af supplerende tilskud til ordningen har begrænset anvendelsen af ordningen voldsomt.

Forslagsstillerne har valgt at lade det gennemsnitlige kommunale tilskud til frit valg af dagpasning fra

1997 være udgangspunktet for fastlæggelse af niveauet for ydelsen til forældre, der selv vælger at passe deres børn på fuld tid.

Beslutningsforslaget indgår i en samlet pakke tillige bestående af beslutningsforslag nr. B 75 om fleksibel børnepasning og beslutningsforslag nr. B 77 om ret til deltid for forældre.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det anslås, at ordningen vil koste omkring 500 mio. kr. Modellen kan f.eks. delvist finansieres ved at forhøje maksimum for forældrebetaling til daginstitutioner fra 30 pct. til 35 pct. Denne ændring ventes at give et provenu på omkring 400 mio. kr. Alternativt kan det overvejes at forøge indkomstgradueringen af institutionstaksterne, således at mere velstående forældre betaler en større andel af de faktiske omkostninger til dagpasning. Forslagsstillerne er åbne over for andre finansieringsmuligheder. I det omfang der er ventelister på dagpasning i kommunerne, kan kommunerne spare penge ved gennemførelse af ordningen. Forslagsstillerne er endvidere af den opfattelse, at der kan være positive afledte effekter af forslaget for sundheds- og socialvæsenet.

Staten bør finansiere ordningen i etableringsfasen, hvorefter finansieringen overgår til kommunerne.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Ad 1)

Det er det enkelte barn, som udløser ydelsen i forhold til barnets anvendelse af offentlig dagpasning. Kun forældre, der har barnet hos sig, kan modtage ydelsen. Ydelsesmodtageren skal til enhver tid kunne dokumentere omfanget af eventuel arbejdstid ved lønsedler eller lignende - eventuelt med en erklæring på tro og love. Formuleringen udelukker ikke, at begge forældre kan gå ind i ordningen samtidigt. Det er en betingelse for at modtage ydelsen, at forældrenes samlede arbejdstid reduceres med mindst 10 timer om ugen i forhold til fuld tid.